

Без усунення диспропорцій між фінансовим та реальним секторами економіки та розривів у рівнях розвитку окремих сегментів фінансової системи найімовірнішим сценарієм розвитку України може стати не саме уповільнення економічної динаміки, що є зрозумілим. Сьогодні перед економікою України стоїть вирішення проблем уникнення дефолту.

Література

1. Белінська Я. В. Забезпечення фінансової стабільності в Україні в умовах посткризової економіки / Я. В. Белінська, Д.С. Покришка, О.О. Молдован та ін. — К.: НІСД, 2011. — 88 с.
2. Губський Б. В. Економічна безпека України: методологія виміру, стан і стратегія забезпечення: монографія / Б. В. Губський. — К.: Укрархбудінформ, 2001. — 122 с.
3. Офіційний сайт Євростату [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/>.
4. Офіційний сайт Національного банку Республіки Білорусь [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.nbrb.by/>.
5. Офіційний сайт Центробанку Росії — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.cbr.ru/>.
6. Офіційний сайт Національного банку Республіки Казахстан. — Режим доступу: <http://www.nationalbank.kz/>.

Бабич Р. Б.

(Ф-т інформаційних систем і технологій, магістрант)

ДИНАМІКА Й ЧИННИКИ УКЛАДАННЯ ТА ПРИПИНЕННЯ ШЛЮБІВ В УКРАЇНІ

Коли по життю ми зустрічаємося з поняттям «шлюб», то на думку спадає лише біла весільна сукня, рицар-чоловік у смокінгу, клятви в вічному коханні біля олтаря та лімузин напрокат. Та якщо ознайомитись детальніше із одним з підпунктів «книги життя», ми відкриваємо для себе багато нового і цікавого, того, що раніше було невідомо і ховалося під неяскравими обгортками цікавих книг.

З часом усе змінюється. Змінюються умови людського існування. Змінюємося ми та змінюється ставлення людей один до одного. Виникає держава і право. Примітивний рівень існування

зазнав прогресу. Люди зрозуміли, що бути самому дуже складно в сурові часи. Шлюб поступово впливається в суспільне життя як одна з умов існування людини і держави в цілому. Шлюб є початком і ядром сім'ї, він пов'язаний переважно з народженням дітей та їх вихованням. Та чим більше розглядати шлюбні відносини та загалом сімейне право, тим більше незнайомих фактів можна дізнатися.

Життєві ситуації, як відомо, не передбачувані. Доля кожної людини унікальна, кожен життєвий шлях неповторний. На жаль, поряд з радісними подіями на ньому зустрічаються і сумні. Не завжди подружжя витримує випробування часом своїх почуттів. Через бажання розірвати шлюб виникає поняття «розлучуваність».

Розкриваючи горизонти свого пізнання, пропоную розглянути та виявити закономірності процесу шлюбності та протилежного процесу — розлучуваності.

Беручи до уваги динаміку процесу шлюбності за період 1990—2011 років, можна простежити, що в 1996, 2000, 2004, 2008 роках спостерігається значне зниження відносно попередніх років. Таким чином, у 2000 році порівняно з 1999 роком кількість зареєстрованих шлюбів знизилась на 70,4 тис. В 2004 році порівняно з 2003 роком — знизилась на 92,8 тис. У 2008 році в порівнянні з 2007 роком також відбувся спад кількості зареєстрованих шлюбів на 94,4 тис, але, цей процес не відновився після кризи. Закономірність зниження кількості зареєстрованих шлюбів (процесу шлюбності) в вищезазначені роки є наступною:

1996, 2000, 2004, 2008 роки — це високосні роки, а таким чином можна зробити висновок, що кількість укладених шлюбів дуже чутлива до різних віянь та традицій.

Кількість державних реєстрацій шлюбів у 2011 році становить 355 880, що на 16,3 % більше, ніж у 2010 році (305 933). Збільшення зареєстрованих шлюбів спостерігається у всіх регіонах України.

Щодо протилежного процесу, розлучуваності, спостерігається наступна ситуація: в перші роки незалежності України рівень розлучень був досить високим. Однак останніми роками намітилася щорічна тенденція до зменшення кількості розірваних шлюбів. 2009 року кількість розлучень склала 145,4 тис. Середній коефіцієнт розлучуваності склав 3,2 на 1000 осіб, від 1,9 у Закарпатській області до 4,5 у місті Севастополь. Порівняно з 2008 роком кількість розлучень скоротилась на 12,8 %. Впродовж 2010 року кількість розлучень в Україні знизилася до рекордних

показників: 2010 року загалом розірвання шлюбу зареєструвало 126 тисяч пар, що майже на 14 % менше, ніж у 2009 році, та майже на 25 % менше, ніж у 2008 році.

Хочу зазначити, що зі статистикою розлучень складніше. Адже 27 липня 2010 року вступив в дію закон, яким вносились зміни до законодавства щодо державної реєстрації актів. Цими змінами передбачено, що рішення суду про розірвання шлюбу є остаточним документом, який підтверджує факт розірвання шлюбу. Отже, в зв'язку з цим громадянам не треба йти до відділу реєстрації актів цивільного стану з цим рішенням, щоб зареєструвати розірвання шлюбу, а раніше ця процедура була обов'язковою. За відсутності судової статистики, якщо говорити про статистику щодо реєстрації розірвання шлюбу, то в 2011 році їх зареєстровано майже в два рази менше, ніж в 2010 році.

Протягом 2011 року було зареєстровано 61 872 розірвань шлюбу, що на 51 % менше, ніж у 2010 році (126 068). Щоб бачити повну картину, треба бачити і судову статистику. Найбільше зареєстровано розірвання шлюбів в Донецькій області — 6746 розлучень (11 % від загальної кількості по Україні), в Дніпропетровській області — 5702 розлучення (9,2 %), в місті Києві — 4832 розлучень. Також високий показник в Харківській, Одеській, Луганській областях. Найменше розлучень зареєстровано в західному регіоні, зокрема, в Закарпатській області — 809, Волинській — 846, Тернопільській, Рівненській, Чернівецькій областях.

Аналізуючи місячні дані по розподілу шлюбів України в 2011 році, бачимо, що на початку року спостерігається невисокий рівень шлюбності. Причиною цього може бути Різдв'яний Піст та Великий Піст перед Пасхою. У квітні відбувається підвищення кількості шлюбів, порівняно з попереднім місяцем (березнем), у 3 рази. Таким чином, кількість зареєстрованих шлюбів зросла на понад 20,5 тис. шлюбів. В травні відбувається різке скорочення кількості зареєстрованих шлюбів, що в свою чергу пов'язане з найпоширенішим та знаним весільним забобоном: «свадьба в має к тому, чтобы всю жизнь промаяться». Відбулося зниження рівня шлюбності в 2 рази або майже на 15,5 тис. шлюбів. Далі аж до жовтня місяця спостерігається підвищення рівня шлюбності в 2,5 разів, особливо високим рівнем шлюбності можна охарактеризувати період з липня по жовтень. До Нового Року спостерігається зниження рівня шлюбності. Таким чином, можемо стверджувати, що процес шлюбності характеризується сезонною хвилею і є чутливим до традицій та процесів в господарському житті людини.

Щодо процесу розірвання шлюбу, то тут не прослідковується ніякої сезонності, загалом це стабільний процес.

Розглядаючи регіональний аспект досліджуваних процесів по Україні, видно, що більшість території України можна охарактеризувати середнім рівнем коефіцієнта шлюбності. Високий рівень коефіцієнта шлюбності притаманний областям: Волинська, Житомирська, Івано-Франківська, Київська, Одеська, Рівненська та Чернівецька. Низький рівень коефіцієнта шлюбності притаманний для східного та північно-східного регіонів України (Донецька, Луганська, Сумська та Чернігівська області). Це можна пояснити тим, що для Сумської та Чернігівської областей притаманний процес старіння населення, тобто переважна частина проживаючого населення цих областей відноситься до старшого віку та вже мають сім'ї. Донецька та Луганська — індустріально-розвинені області, тому для проживаючих тут людей створення сім'ї не є пріоритетом.

Щодо коефіцієнта розлучуваності в регіональному розрізі, то бачимо, що він є високим на сході, півдні та в центральних регіонах України: Дніпропетровська, Донецька, Київська, Запорізька, Одеська, Сумська, Луганська, Кіровоградська, Полтавська, Харківська, Херсонська, Черкаська області та АР Крим. Це можна пояснити тим, що це індустріально розвинені райони. Також це пов'язане з історичним фактором та з фактором виховання.

Заходу повністю притаманна ситуація, яку можна охарактеризувати низьким рівнем коефіцієнта розлучуваності. Це Закарпатська, Волинська, Івано-Франківська, Львівська, Рівненська та Тернопільська області, що насамперед пов'язано з релігійним фактором та фактором виховання.

Література

1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
2. Васильев Ю. В. Заключение брака: Монография / Ю. В. Васильев, О. С. Микаелян, Л. Г. Свечникова. — Ставрополь: Изд-во СтГАУ «Агрус», 2004. — 164 с.
3. Шлюб, сім'я і дітородні орієнтації в Україні [колективна монографія]. Під керівництвом Лібанової Е. М. — К.: АДЕФ-Україна, 2008.
4. Шлюб, сім'я та дітородні орієнтації населення в Україні: звіт про проведення дослідження / Е. М. Лібанова. Київ, 2008.
5. Закон України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану».